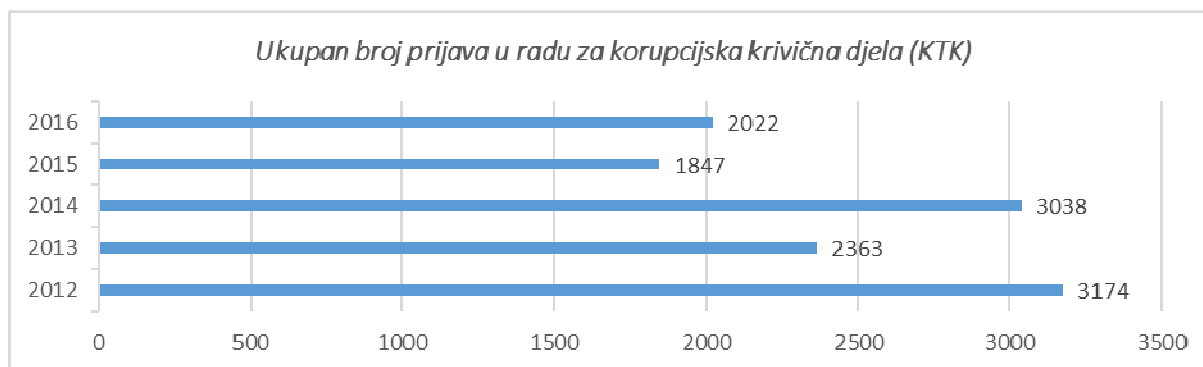

Monitoring procesuiranja korupcije u BiH 2015-2016.

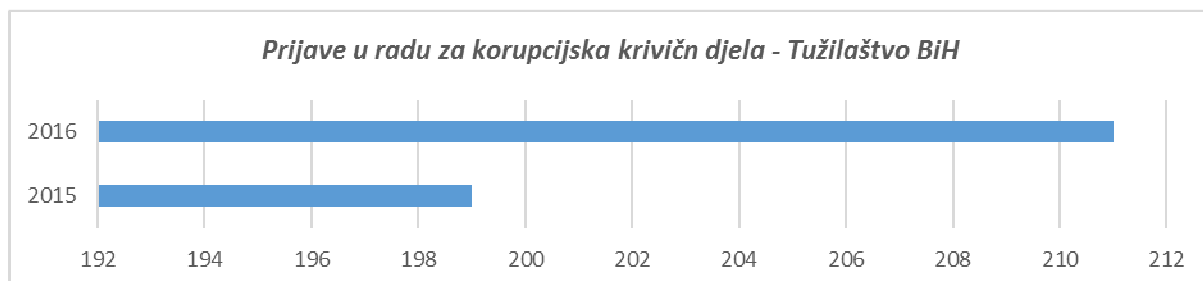
Nakon analize pravosudne statistike u procesuiranju krivičnih djela, sa posebnim osvrtom na korupcijska krivična djela, jasno se može zaključiti da su ostvareni nezadovoljavajući rezultati. Negativni trendovi vidljivi su u smanjenju broja prijava u radu, broja istraga u radu, broja podignutih optužnica i broja osuđujućih presuda, kako za sva krivična djela, tako i za korupcijska krivična djela. Ovakvi rezultati i trendovi bi trebali biti poseban fokus analize svih glavnih tužilaca u BiH, ali i samog VSTV-a, s obzirom na to da je kao strateški prioritet pravosuđa u cjelini postavljeno efikasno procesuiranje korupcijskih krivičnih djela. Na nivou pojedinačnih tužilaštava i tužilačkih sistema u BiH, neophodno je postaviti jasne ciljeve za povećanje trendova u procesuiranju korupcijskih krivičnih djela, sa posebnim fokusom na povećanje omjera osuđujućih presuda i adekvatne kaznene politike

Prijave u radu

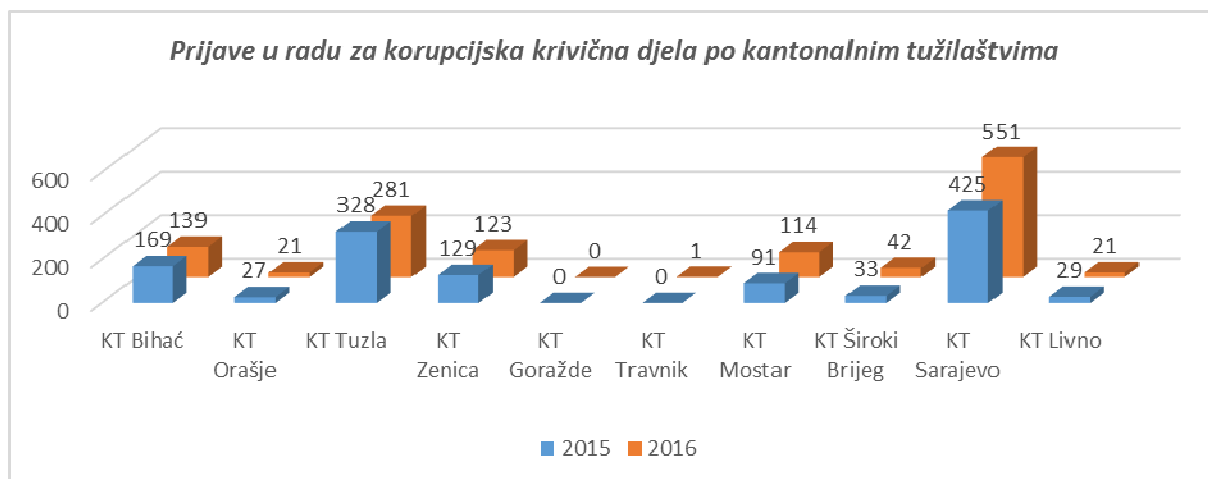

Tokom 2016. godine došlo je do povećanja broja prijava u radu za korupcijska krivična djela - KTK (2.022) u odnosu na 2015. godinu kada je bilo ukupno 1.847 prijava u radu. Međutim, ako pogledamo rezultate ranijih godina može se zaključiti da su 2015. i 2016. godina najlošije godine kada je u pitanju broj prijava u radu za krivična djela korupcije u posljednjih 5 godina. Ovaj podatak posebno zabrinjava zbog činjenice da se od 2015. godine statistike vode na osnovu jedinstvene Liste koruptivnih krivičnih djela, koju je odredio VSTV, koja se u tužilaštvima zavode pod oznakom KTK. TI BiH je u prethodnim godinama za potrebe praćenja trendova pratio samo glave krivičnih zakona u BiH koje se odnose na djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti, i to upravo iz razloga nepostojanja jedinstvenog stava koja krivična djela normirana krivičnim zakonima u BiH predstavljaju korupcijska krivična djela.

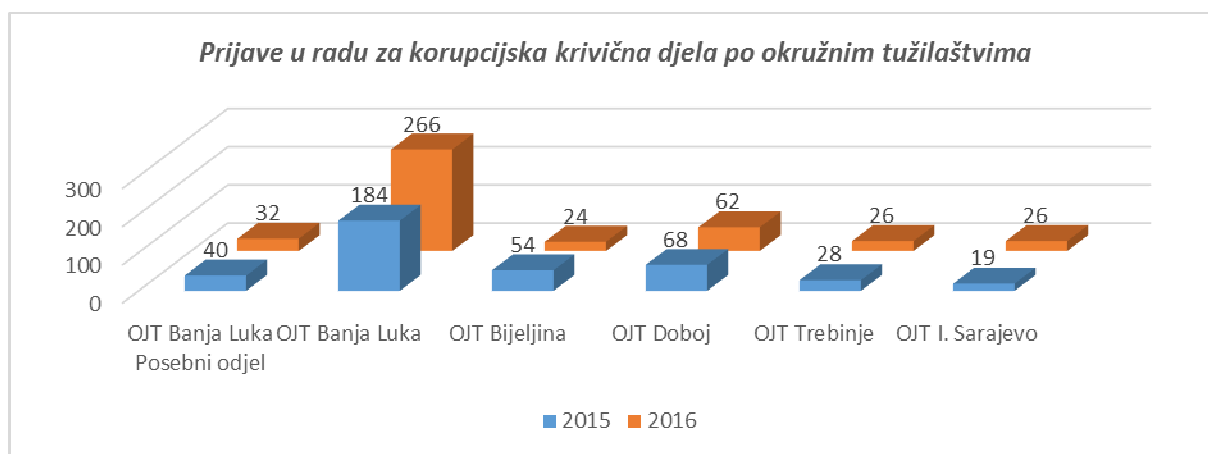
Tokom 2016. godine u BiH je došlo do određenog povećanja broja prijava u radu za koruptivna krivična djela, gdje je tokom 2016. godine bilo 2.022 prijava u radu, dok je u 2015. godini zabilježeno 1.847 prijava u radu.

Kao što je vidljivo iz prethodnog grafikona, tokom 2016. godine je došlo do određenog povećanja broja prijava u radu za korupcijska krivična djela u Tužilaštvu BiH.

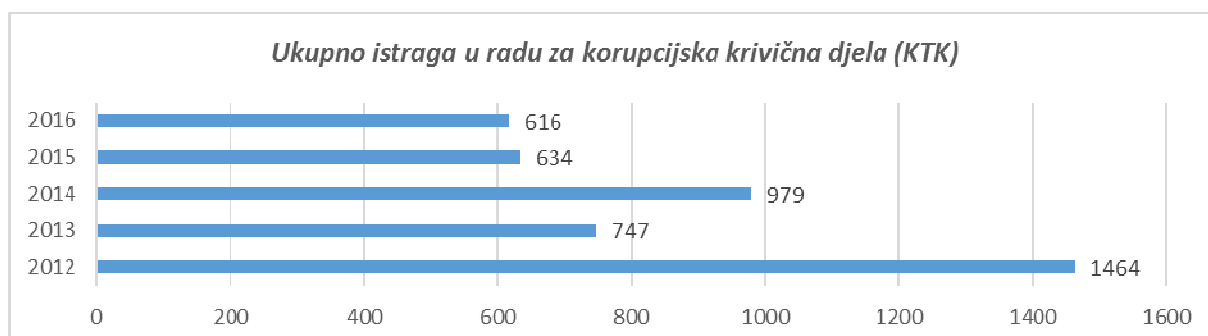
Kada su u pitanju rezultati rada kantonalnih tužilaštava, tokom 2015. godine u kantonalnim tužilaštvima je bilo ukupno 1.231 prijava u radu za korupcijska krivična djela, dok je tokom 2016. godine zabilježeno 1.293 prijave u radu.

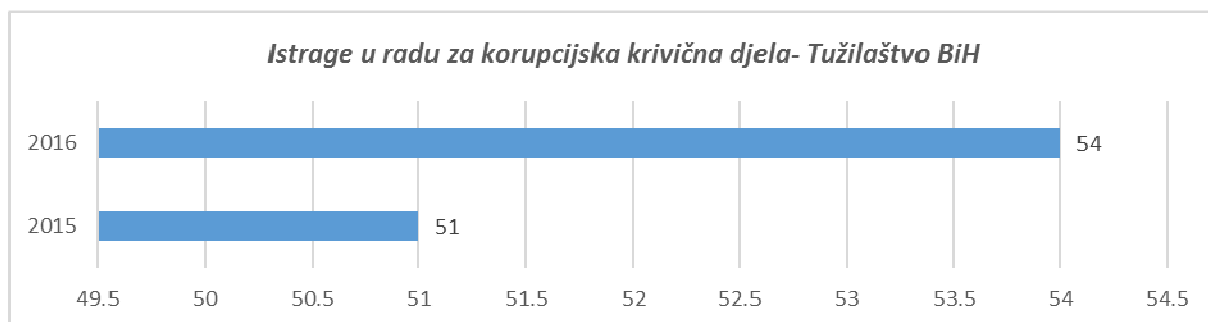
Tokom 2016. godine došlo je do povećanja broja prijava u radu za korupcijska krivična djela na području Republike Srpske i to sa 395 prijava u toku 2015. na 500 prijava u radu u toku 2016. godine. Ukupan broj prijava u radu za korupcijska krivična djela iako u porastu tokom 2016. u odnosu na 2015., zantno je manji od prethodnih godina, kada je za npr. u 2014. za krivična djela protiv službene i druge odgovornosti bilo 993 prijave u radu.

Pokrenute istrage

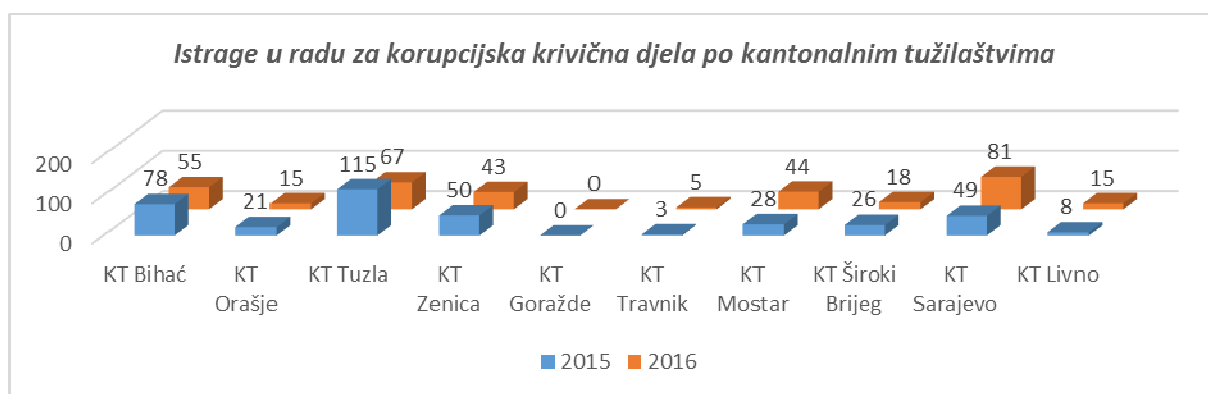
Kada govorimo o pokrenutim istragama za krivična djela korupcije primjetan je pad tog broja u toku 2016. godine u odnosu na 2015

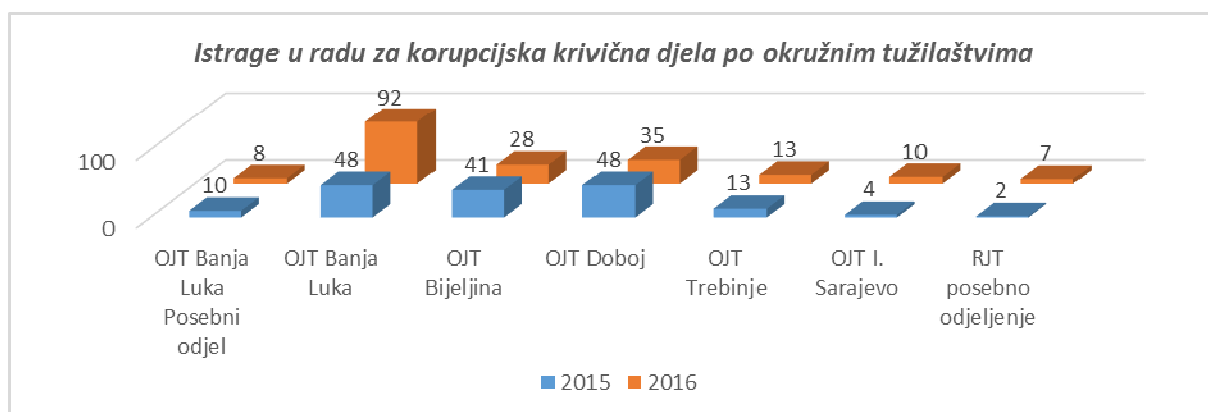
U tužilaštvima u BiH se smanjuje broj istraga za korupcijska krivična djela, te je tokom 2016. (616 istraga) iako neznatno, došlo do smanjenja od 3% u odnosu na 2015 (634). Ovo je posebno je zabrinjavajuće kada se uporedi sa podatkom da su tužilaštva u BiH tokom 2012. imala 1.464 istraga u radu za krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti, te se broj istraga u radu kontinuirano smanjuje od 2012. godine.

Kao što možemo da vidimo iz prethodnog grafikona, u Tužilaštvu BiH je tokom 2016. godine došlo do blagog povećanja broja istraga u radu za korupcijska krivična djela.

Na nivou tužilačkog sistema FBiH došlo je do umanjjenja broja istraga u radu za korupcijska krivična djela za 10% u 2016., upoređujući sa 2015. godinom. Omjer istraga korupcijskih krivičnih djela u odnosu na broj istraga za sva krivična djela je na posebno niskom nivou, te je tako u 2015. zabilježen omjer od 2.5%, dok je u 2016. omjer od 2.6%, što zaista u cjelini čini negativan rezultat.

I u tužilačkom sistemu RS došlo je do značajnog smanjenja ukupnog broja istraga za sva krivična djela, te je tako tokom 2016. godine zabilježeno za 12% manje istraga u odnosu na period i 2015. Što se tiče broja istraga u radu za korupcijska krivična djela evidentno je da je došlo do povećanja broja u 2016. u odnosu na 2015. godinu što svakako predstavlja napredak. Međutim važno je naglasiti da je u prethodnim godinama taj broj bio znatno veći, pa je tako npr. u 2012 zabilježeno čak 614 istraga u radu za korupcijska krivična djela.

Podignute optužnice

Tužilaštva u Bosni i Hercegovini su značajno smanjila ukupan broj podignutih optužnica za sva krivična djela u 2016. u odnosu na 2015. Preciznije, tokom 2016. tužilaštva u BiH su podigla 1.879 optužnica manje u odnosu na 2015., odnosno podigli su 12% manje optužnica. Do smanjenja ukupnog broja podignutih optužnica došlo je na svim nivoima pravosudne vlasti u Bosni i Hercegovini.

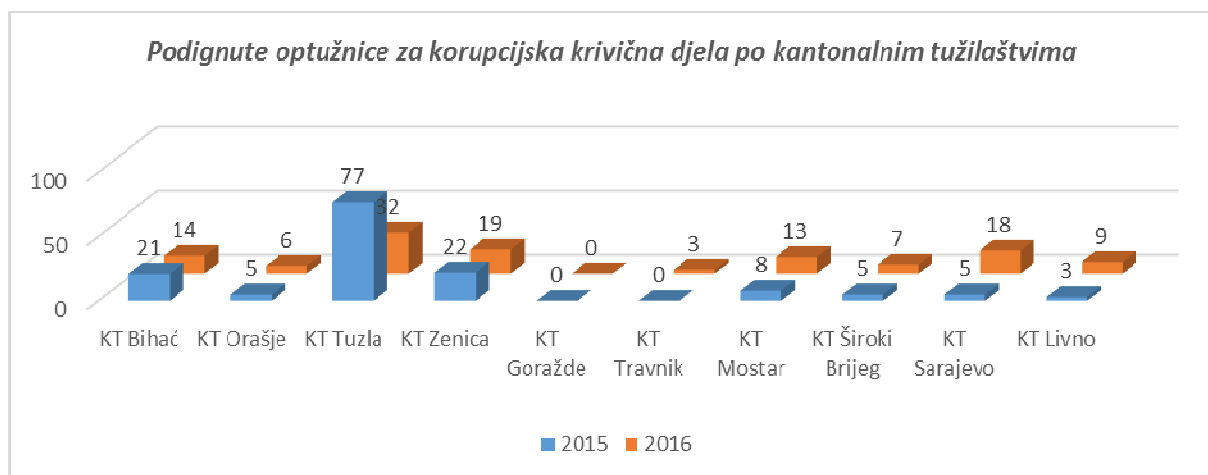

Broj podignutih optužnica za korupcijska krivična djela je u padu te je zabilježeno 20% manje podignutih optužnica za krivična djela korupcije. Ukupan broj podignutih optužnica se smanjio i u odnosu na prethodne godine, kada je npr. u 2014. godini broj potvrđenih optužnica za krivična djela korupcije bio 274.

Kao što je vidljivo na prethodnom grafikonu, tokom 2016. godine je došlo do drastičnog smanjenja broja podignutih optužnica za korupcijska krivična djela u Tužilaštvu BiH za više od 50%, i to sa 16 podignutih optužnica tokom 2015. na tek 7 podignutih optužnica tokom 2016. godine.

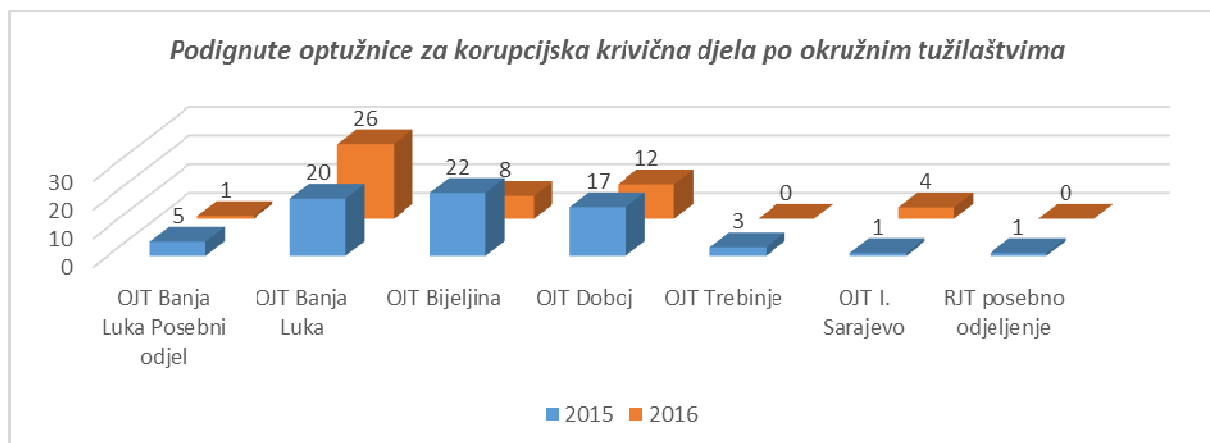
Kantonalna tužilaštva su takođe značajno smanjila broj podignutih optužnica za sva krivična djela u 2016. godini naspram 2015., odnosno podigli su 1.160 manje optužnica u odnosu na 2015. godinu. S tim da su KT Orašje, KT Sarajevo i KT Livno imali povećanje ukupnog broja podignutih optužnica u 2016. godini u odnosu na 2015.

Broj ukupno podignutih optužnica za korupcijska krivična djela je tokom 2016. u padu u odnosu na 2015., kada je zabilježeno 17% manje podignutih optužnica, s tim da su KT Orašje, KT Travnik, KT Mostar, KT Široki Brijeg, KT Sarajevo i KT Livno imali povećan broj optužnica u 2016. u odnosu na 2015. godinu. **KT Goražde ni u jednoj promatranoj godini nije podiglo ni jednu optužnicu za korupcijska krivična djela.** Najveći pad je zabilježen u broju podignutih optužnica kod KT Tuzla, gdje je tokom 2015. godine podignuto 77 optužnica, u odnosu na

2016. kada su imali podignute 32 optužnice. Međutim KT Tuzla i dalje ostvaruje najveći broj podignutih optužnica za korupcijska krivična djela, te je u 2015. KT Tuzla podiglo skoro isti broj optužnica za korupcijska krivična djela kao i sva ostala tužilaštva zajedno u tužilačkom sistemu FBiH. U 2016. godini je KT Tuzla podiglo takođe najviše optužnica za korupcijska krivična djela u tužilačkom sistemu FBiH.

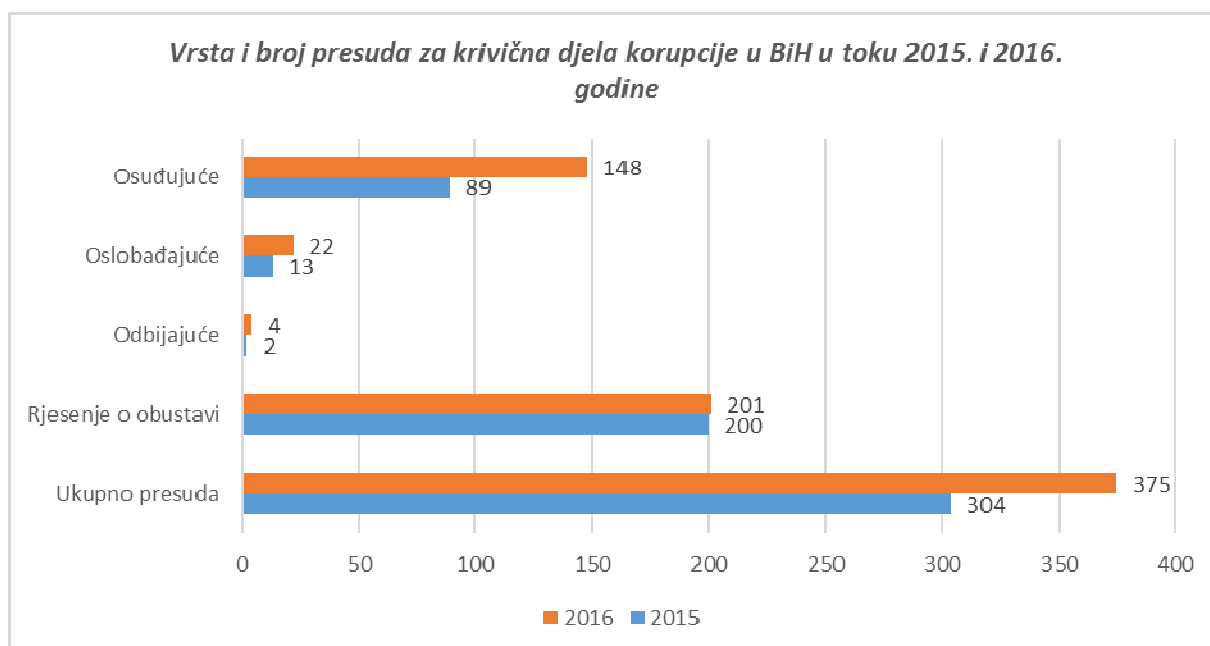
Tužilaštva u tužilačkom sistemu RS su zabilježila značajno smanjenje broja podignutih optužnica za sva krivična djela u 2016. godini u odnosu na 2015., kada je podignuto 647 optužnica manje, odnosno procentualno 13% manje. Sva tužilaštva osim novo uspostavljenog posebnog odjeljenja u Republičkom javnom tužilaštvu imaju manje podignutih optužnica za sva krivična djela u 2016. godini naspram broja podignutih optužnica u 2015. godini.

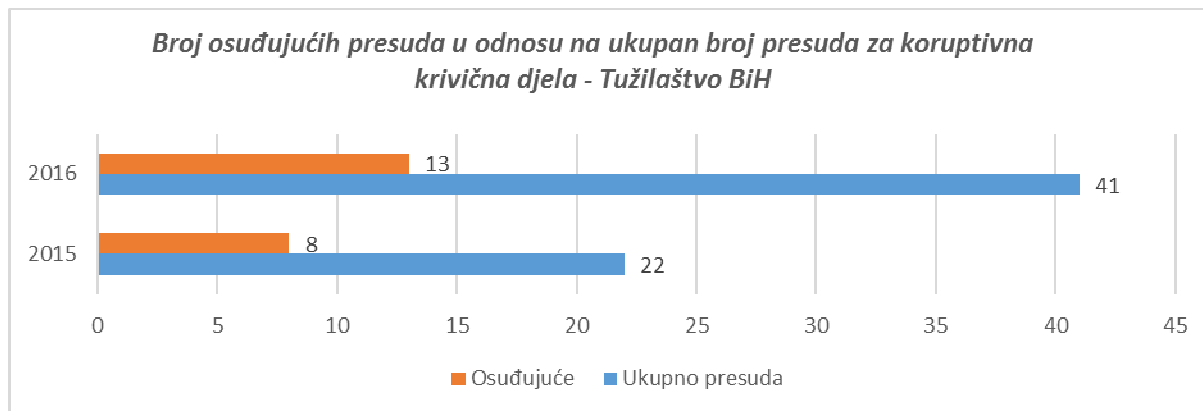
Ionako mali broj podignutih optužnica za korupcijska krivična djela je manji za 26% u 2016. godini u odnosu na broj podignutih optužnica u 2015. godini. OT Banja Luka i OT Istočno Sarajevo su jedina tužilaštva koja su imala neznatno povećanje broja podignutih optužnica za korupcijska krivična djela u 2016. godini. **OT Trebinje tokom 2016. godine nije podiglo niti jednu optužnicu za korupcijska krivična djela.**

Presude

Kada je u pitanju broj presuda za krivična djela korupcije, primjetan je trend povećanja broja presuda, kako ukupnog broja presuda, tako i broja osuđujućih presuda u toku 2016. godine u odnosu na 2015. godinu.

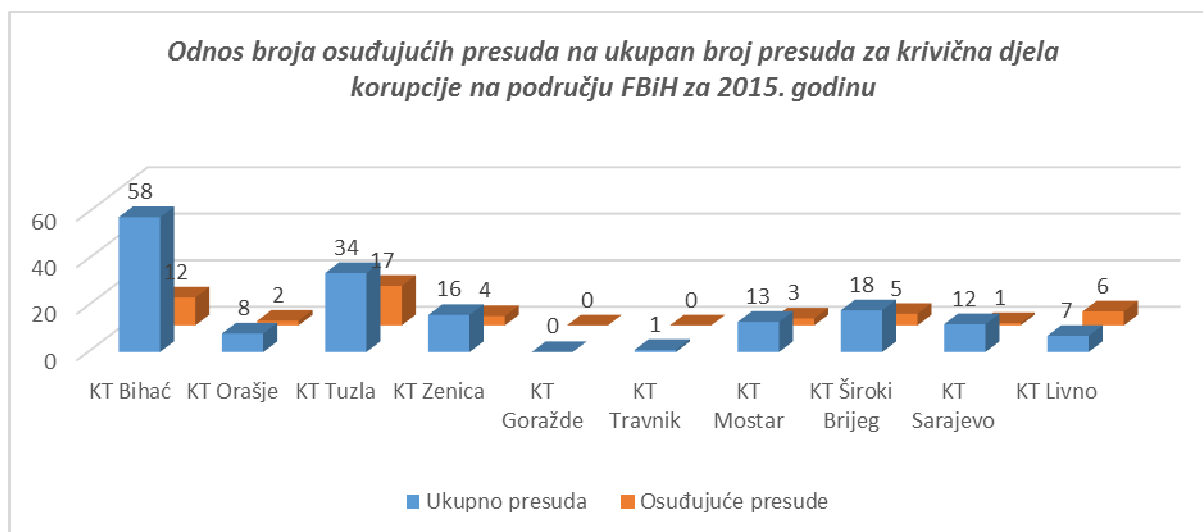

U 2015. godini je u BiH doneseno ukupno 304 sudske odluke za korupcijska krivična djela, s tim da je od toga doneseno 200 rješenja o obustavi, 2 odbijajuće presude, 13 oslobađajućih i 89 osuđujućih presuda. U 2016. godini je doneseno ukupno 375 presuda, od toga je doneseno 201 rješenje o obustavi postupka, 4 odbijajuće presude, 22 oslobađajuće presude i 148 osuđujućih presuda. U Bosni i Hercegovini je tokom 2016. godine donesena 71 sudska odluka ili 20% više sudskih odluka u odnosu na 2015. godinu. Najveći napredak u povećanju omjera osuđujućih presuda u odnosu na ukupan broj promatranih sudskih odluka je u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu zabilježen u Tužilaštvu BD i u tužilačkom sistemu FBiH.

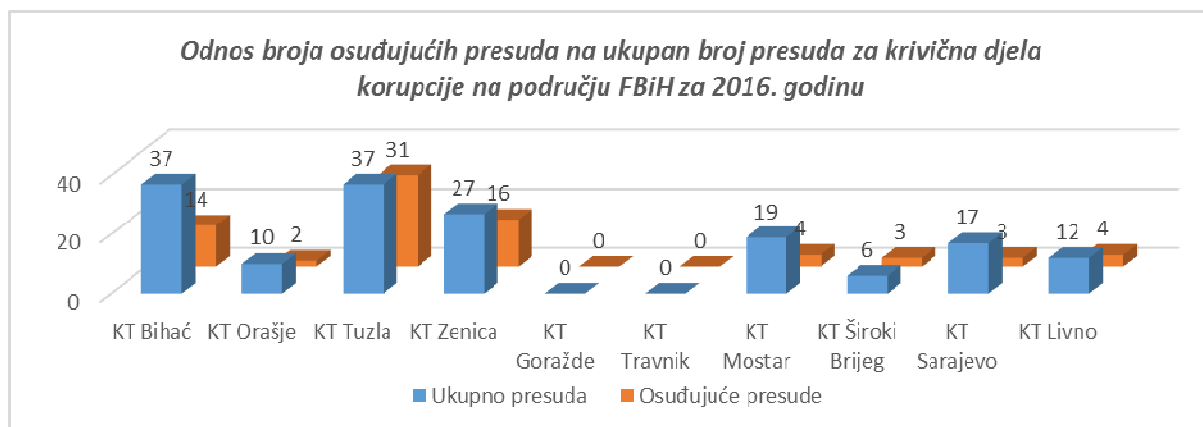

Kada govorimo o Tužilaštvu BiH, tokom 2016. godine došlo je do povećanja, kako ukupnog broja presuda, tako i broja osuđujućih presuda za koruptivna krivična djela u odnosu na 2015. godinu.

Pred sudovima iz nadležnosti tužilačkog sistema FBiH je u 2015. doneseno 167 sudskih odluka, dok je u 2016. doneseno ukupno 165 sudskih odluka, što je skoro jednak broj sudskih odluka za korupcijska krivična djela u obje promatrane godine.

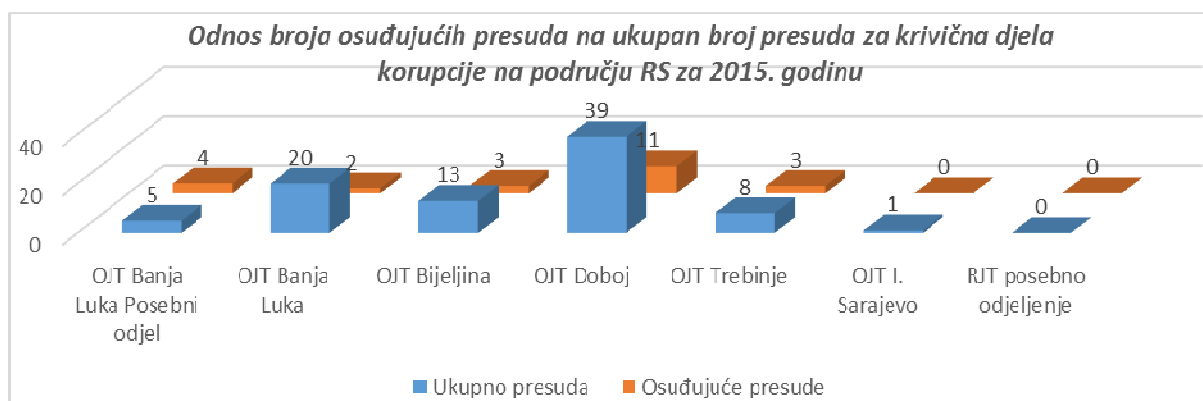
U 2015. je od 167 odluka doneseno ukupno 112 rješenja o obustavi postupka, 1 odbijajuća, 4 oslobađajuće i 50 osuđujućih. U 2015. je ostvaren omjer od samo 30% osuđujućih presuda u odnosu na ukupan broj presuda, te je od ukupnog broja sudskih odluka 67% rješenja o obustavi postupka što predstavlja izuzetno negativan rezultat.

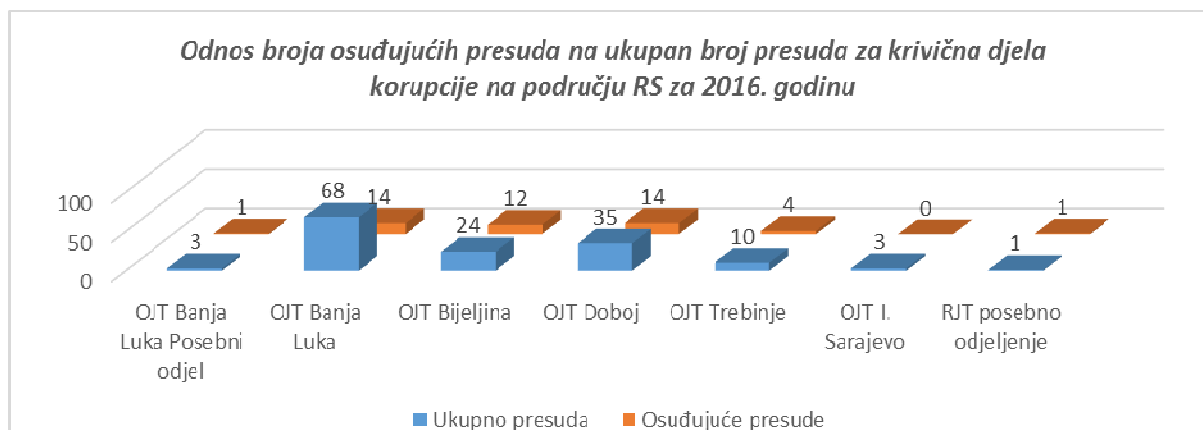
Tokom 2016. je došlo do poboljšanja u omjeru osuđujućih naspram svih sudskih odluka za korupcijska krivična djela, pa je tako od ukupnog broja od 165 sudskih odluka njih 77 ili 47% bilo osuđujućih. Značajno je smanjen i broj rješenja o obustavi postupka u 2016. u odnosu na 2015. godinu.

KT Tuzla je ostvarilo najbolje rezultate u broju osuđujućih presuda, kao i u omjeru osuđujućih presuda u odnosu na sve sudske odluke u čitavom tužilačkom sistemu FBiH, dok KT Goražde i KT Travnik nemaju niti jedne osuđujuće presude.

U Republici Srpskoj su tokom 2016. donosene 144 sudske odluke u predmetima za korupcijska krivična djela, što je za 58 sudskih odluka ili za 40% više nego u periodu 2015. godine. Osim OJT Doboj, sva tužilaštva su imala veći broj sudskih odluka.

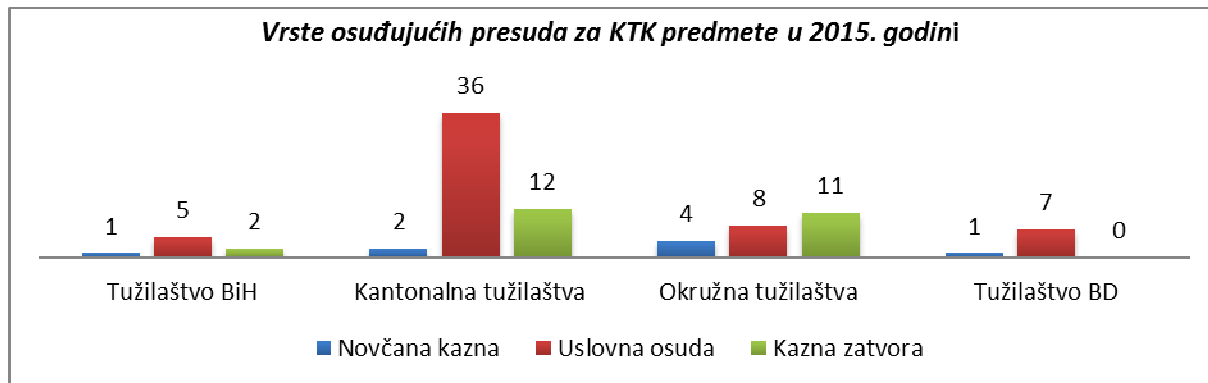

U 2015. godini je doneseno ukupno 86 sudskih odluka za korupcijska krivična djela u kojima su postupala tužilaštva u tužilačkom sistemu RS, od čega je 60 rješenja o obustavi postupka, 3 oslobađajuće i 23 osuđujuće. Omjer osuđujućih i ostalih sudskih odluka je bio na vrlo nezadovoljavajućih 27%, što zaista šalje lošu sliku u javnosti i time slabi povjerenje javnosti u pravosudni sistem.

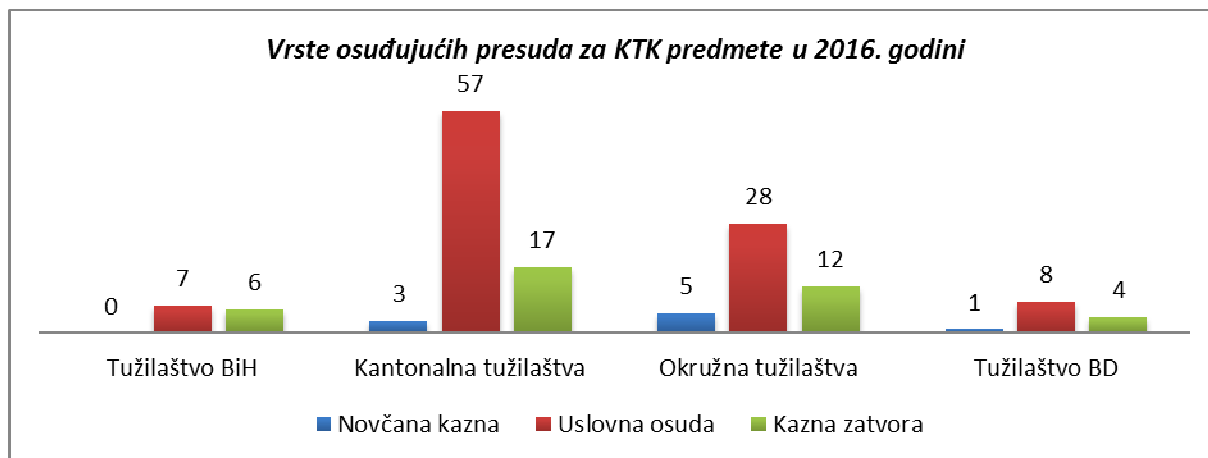

U 2016. je doneseno 144 sudskih odluka, od čega je 93 rješenja o obustavi postupka, 5 oslobađajućih presuda i 86 osuđujućih presuda. Iako se nastavio trend povećanja rješenja o obustavi postupka, ipak je došlo do povećanja osuđujućih presuda kada iste uporedimo sa 2015. godinom. Međutim, broj od 46 osuđujućih presuda u cjelokupnom tužilačkom sistemu i dalje čini izuzetno mali broj presuda takve vrste.

Struktura osuđujućih presuda za koruptivna krivična djela

Na nivou cjelokupnog pravosudnog sistema u 2015. godini je doneseno ukupno 89 osuđujućih presuda za korupcijska krivična djela, što predstavlja vrlo loš rezultat, posebno uzimajući u obzir da to predstavlja omjer od 29% u odnosu na ostale sudske odluke u ovim predmetima. Na nivou cjelokupnog pravosudnog sistema u 2015. godini je donesena ukupno 25 presuda sa krivičnom pravnom sankcijom kazne zatvora ili u omjeru 28% naspram svih osuđujućih presuda. Ovakav podatak je vrlo loš rezultat uzimajući u obzir da su zapriječene kazne za veliki broj korupcijskih krivičnih djela i do 10 godina zatvora.

U pravosudnom sistemu BiH je tokom 2016. godine doneseno ukupno 148 osuđujućih presuda, što predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2015. godinu, kada je doneseno 89 osuđujućih presuda, međutim omjer osuđujućih u odnosu na sve sudske odluke i dalje ostaje vrlo nizak u omjeru od 39%. Od ukupno 148 osuđujućih presuda u 39 predmeta je izrečena kazna zatvora, ili u omjeru od 26%, što predstavlja lošiji omjer u odnosu na 2015., te i dalje pokazuje vrlo negativne rezultate.

Zaključci:

- Posmatrajući sva četiri tužilačka sistema u BiH, primijetan je trend smanjenja prijave u radu za sve vrste krivičnih predmeta i taj trend traje od 2012. godine.
- Posmatrajući ukupan broj istraga u radu za korupcijska krivična djela, može se zaključiti da je došlo do blagog smanjenja istraga u radu za korupcijska krivična djela u 2016. godini poredeći je sa 2015. Posebno je zabilježen značajan pad u tužilačkom sistemu FBiH i u Tužilaštvu BD, dok je u Tužilaštvu BiH i tužilačkom sistemu RS došlo do blagog povećanja istraga u radu za korupcijska krivična djela.
- Broj podignutih optužnica, kako za sva krivična djela, tako i za korupcijska krivična djela, je u kontinuranom padu već duži niz godina. Ovakvi podaci mogu biti vrlo zabrinjavajući, posebno uzimajući u obzir da se ljudski i materijalni kapaciteti tužilaštava u kontinuitetu jačaju.
- Posebno zabrinjava mali broj podignutih optužnica za korupcijska krivična djela, kao i stalni trend smanjenja istih. Samo mali broj tužilaštava, poput KT Tuzla ima nešto značajniji broj podignutih optužnica za korupcijska krivična djela.
- Skoro 60% sudskih odluka za krivična djela korupcije tokom 2015. i 2016. godine su rješenja o obustavi postupka. Omjer osuđujućih u odnosu na ostale vrste sudskih odluka je bio 29% u 2015. godini, odnosno 39% u 2016. godini. Ovakvi rezultati dovode do toga da se u većini slučajeva osobe koje su optužene za korupcijsko krivično djelo ne proglašavaju krivim, što sa pravom utiče na manjak povjerenja javnosti u pravosudni sistem BiH.
- Uslovne osude u pravosudnom sistemu za korupcijska krivična djela dominiraju u odnosu na ostale vrste krivično pravnih sankcija, odnosno omjer uslovnih osuda za obje promatrane godine je preko 70% u odnosu na ostale krivično pravne sankcije.